

Les activitats domèstiques del mesolític, a estudi

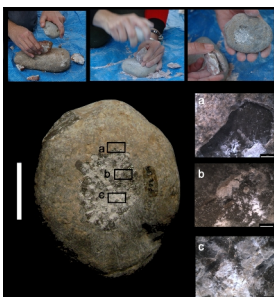
06/2012 - **Art i Història**. Investigadors del Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria (CEPAP-UAB) presenten els resultats d'un programa experimental que ha contribuït a caracteritzar les activitats domèstiques desenvolupades al jaciment mesolític de Font del Ros (Berga, Barcelona). Aquest estudi s'emmarca dintre la línia de recerca d'aquest grup que pretén profunditzar en els comportaments humans desenvolupats al Prepirineu oriental al llarg dels darrers 50.000 anys.

Dintre del Mesolític de l'Europa occidental es documenten de manera recurrent còdols, plaquetes i altres suports lítics no tallats que presenten marques d'ús, punts d'impacte i repicotejats, en la seva superfície. La caracterització d'aquest tipus d'estris (utiltatge de percussió) juga un paper clau en la identificació d'activitats domèstiques associades a la subsistència dels darrers grups de caçadors recol·lectors.

Al jaciment de Font del Ros (Berga) s'han recuperat nombrosos còdols que presenten traces d'ús relacionades amb activitats com la producció d'eines lítiques, el treball de les pells o la molta de vegetals. L'estudi presentat es centra en la caracterització del context funcional d'un tipus d'útil concret: els còdols amb depressions centralitzades (pitted stones), l'origen de les quals resulta controvertit.

Aquestes alteracions han estat originades per un treball reiterat amb aquesta part de la superfície dels còdols. En aquest sentit, els investigadors han desenvolupat un programa experimental que recrea tres tipus de treballs sobre enclusa, al llarg dels quals poden originar-se aquest tipus de marques d'ús: la talla bipolar de quars i l'esclofollament i emmatxucament d'avellanes, fruit del qual s'han recuperat nombroses restes al jaciment esmentat. L'objectiu d'aquest programa es la determinació de les modificacions originades en cadascuna d'aquestes activitats descrivint la localització dels cops sobre les superfícies i relacionant-les amb els moviments realitzats.

Detalls sobre la talla bipolar de quars i còdol experimental vinculat a aquesta activitat. a, b, c) microfotografies de les marques d'ús associades a la depressió centralitzada.

Els resultats obtinguts assenyalen una correlació entre la talla bipolar i la formació de depressions centralitzades, resultats que són coherents amb observacions fetes per altres estudis. Per la seva banda, les modificacions associades al processament de fruits secs presenten problemes pel que fa a l'esclofollament d'avellanes, mentre que l'emmatxucament i molta ha generat sobre les superfícies actives estries i polits llustrosos.

Aquest fet fa que una formació de les cúpules vinculada al processament d'aquest tipus de fruits secs pugui ser descartada, ja que des d'un punt de vista mecànic aquest tipus d'alteracions es situen en l'extrem oposat dels repicotejats vinculats a l'origen de les depressions centralitzades. Tot i això, el grau de variabilitat observat en els materials arqueològics, en els quals es freqüent observar la superposició de diversos tipus de patrons d'ús, remarca el rol multifuncional de gran part d'aquestos estris. Les inferències realitzades remarquen la importància de l'estudi dels estris de percussió com un element clau per establir per a què feien servir aquestes eines i caracteritzar les activitats domèstiques desenvolupades als jaciments arqueològics.

Xavier Roda Gilabert

Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria

Roda Gilabert, Xavier, Martínez-Moreno, Jorge, Mora Torcal, Rafael. (2012). Pitted stone cobbles in the Mesolithic site of Font del Ros (Southeastern Pre-Pyrenees, Spain): some experimental remarks around a controversial tool type. *Journal of Archaeological Science*.39:1587 - 1598.

